

Kokous 4/2023

Torstaina 25.5.2023 kello 10–12.15,
Teamsilla

Osallistujat: Anne Hartoneva, Juho Martikainen, Maiju Kolehmainen, Iisakki Anttila, Annika Finnberg, Inka Grönqvist, Eeva Havas, Katja Kirilov, Jarkko Nieminen, Lauri Pesonen, Tommi Saarinen, Tea Ståhlberg

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja liitteineen hyväksyttiin.

2. Kuvaus vierailusta Helsingin poliisilaitoksen pidätettyjen säilytystilaan

Osa työryhmän jäsenistä vieraili Helsingin poliisilaitoksen poliisivankilassa 9.5. Vierailulla keskusteltiin poliisilaitoksen edustajien kanssa vapautensa menettäneiden kuljetuksista ja heidän säilytyksestään poliisivankilassa. Keskustelun jälkeen käytiin kiertämässä tilat. Vierailijat tutustuivat myös poliisivankilan terveydenhuoltoyksikön toimintaan. Todettiin vierailun olleen antoisa ja säädosvalmistelun kannalta hyödyllinen.

3. Kuljetettavan valvontaa ja turvaamistoimenpiteitä koskevien vanginkuljetuslakiluonnoksen pykälien läpikäyntiä

23 § Valvonta

Keskusteltiin siitä, että valvontaa koskevista velvoitteista säädetään jo yleislaeissa. Toisaalta todettiin tarpeelliseksi säätää myös nimenomaisesti valvonnasta kuljetuksen aikana, joten päätettiin säilyttää säännös ainakin toistaiseksi.

24 § Sijoittaminen kuljetusvälineessä ja säilytystilassa

Todettiin, että 1 momentti mahdollistaa tilanteen vaatiman harkintavaran mm. kuljetuksessa käytettävän ajoneuvon suhteen.

Keskusteltiin 2 momentin osalta siitä, että erityisten ryhmien erottelu kuljetuksen aikana on turvallisuudesta huolehtimiseksi tärkeää ja näin ollen momentti säilytetään. Erottelusäännös olisi tarkoituksenmukaista sijoittaa 23 §:ään.

25 § Kuljetettavan ja hänen tapaajansa tarkastaminen

Todettiin pykälän olevan pääsääntöisesti kunnossa. Turvatarkastuksella edesautetaan kuljetuksen sujuvuutta ja turvallisuutta. Sovittiin, että muotoilua täsmennetään kuvaamaan sitä, että kyse on tarkastamisesta paitsi ennen kuljetusta, myös kulje-

tuksen aikana. Keskusteltiin juuri ennen kuljetusta mahdollisesti tehtyjen turvatarkastusten huomioon ottamisesta tarkastuksen suorittamisessa. Tarkastuksen tekemistä koskevan toimivallan osalta pidettiin viittaussäännöstä riittävänä.

26 § Sitominen ja voimakeinojen käyttö

Todettiin pykälän olevan pääsääntöisesti kunnossa. Pidettiin viittaussäännöstä riittävänä.

4. Kuljetettavaan/säilytettävään sovellettava laki, jos kyse on tutkintavangista tai rangaistusta suorittavasta vangista

Todettiin, että kun tutkintavanki tai rangaistusta suorittava vanki on poliisin kuljetettavana tai säilytettävänä, sovellettaisiin putkalakia ja kuljetuksiin liittyvien erityissäännösten osalta vanginkuljetuslakia. Kaikissa tilanteissa on huolehdittava, etteivät kuljetettavalle maksettavat toiminta- ja käyttörahojen maksut missään vaiheessa katkea.

5. Tutkintavankien sijoittamista ja siirtoa koskevien pykäliden läpikäynti

1 § Tutkintavangin sijoittaminen

Pykälän 1 momentista todettiin, että tuomioistuimen tulisi jatkossakin päättää tutkintavangin sijoittamisesta. Katsottiin, että poliisi ja Rikosseuraamuslaitos sopisivat sijoituspaikasta ennen oikeudenkäyntiä. Keskusteltiin siitä, että sijoituspaikaksi tulee useamman vaihtoehdon sijaan osoittaa vain yksi tutkintavankila. Todettiin, ettei asiasta ole tarpeen säätää erikseen, mutta käytännön tulisi olla selkeää.

Todettiin, että ehdotus pykälän uudeksi 2 momentiksi on pääsääntöisesti kunnossa. Säännös koskisi tilanteita, joissa on kyse selkeästi kuljetuksen odottamisesta tilapäisesti eikä varsinaisesta sijoittamisesta. Soveltamisalaa tarkennettaisiin vielä yksityiskohtaisissa perusteluissa. Naisvankia tai alaikäistä ei saa altistaa turvallisuusriskeille. Vastaava ehdotus on lisätty luvun 5 a §:n 2 momentiksi.

Keskusteltiin, tarvittaisiinko vankipassiin merkintöjä 2 momentin johdosta. Asiaa selvitetään ja siihen palataan myöhemmin.

5 a § Etsintäkuuluttaminen

Käsiteltiin suurimmaksi osaksi edellä luvun 1 §:n yhteydessä.

Todettiin, että näissäkin tilanteissa on henkilöt eroteltava mahdollisuuksien mukaan. Pykälän työstämistä jatketaan ja siihen palataan myöhemmin.

3 luku

1 § Sijoittaminen vankilassa

Todettiin 1 momentin osalta, ettei muutostarpeita ole perusteissa, joiden nojalla tutkintavanki voidaan sijoittaa vankilassa samalle osastolle rangaistusta suorittavien

vankien kanssa. Keskusteltiin, että mahdollisesti ei olisi tarpeen erikseen säätää sopimusosastolle sijoittamisesta, vaan se voisi olla selkeämpää toteuttaa toimintoihin osallistumista koskevan perusteen kautta. Vastaavasti muutoksenhakutuomioistuimen päätöstä odottavien tutkintavankien sijoittaminen samalle osastolle rangais- tusta suorittavien vankien kanssa, kun tutkintavanki suostuu siihen, voisi toteutua toimintoihin osallistumista koskevalla perusteella. Sovittiin, että selvitetään mainitulla perusteella tehtyjen sijoittamisten määriä ja palataan asiaan myöhemmin.

Todettiin, että sijoittamisessa kuljetusten odottelua, etsintäkuulutetun vankilaan ot- tamista tai lyhyitä siirtoja varten henkilöt on mahdollisuuksien mukaan eroteltava.

2 § Asumaan sijoittaminen

Todettiin pykälän olevan pääsääntöisesti kunnossa. Keskusteltiin siitä, että jatkossa turvallisuusseikat tulisi selvästi ottaa huomioon arvioitaessa sitä, voidaanko pykälän pääsäännöstä poiketa. Asiaa täsmennettäisiin yksityiskohtaisissa perusteluissa. Matkaselliosastoista ei säädettäisi erikseen.

6 § Tutkintavangin siirtäminen

Todettiin turvallisuuteen liittyvien siirtooperusteiden olevan pääpiirteittäin kunnossa. Muiden perusteiden muotoilua jatketaan ja niihin palataan myöhemmin.

8 § Läsnäolo tuomioistuimessa tai esitutkintaviranomaisen kuultavana

Keskusteltiin mahdollisen vuorokausirajan säätämisestä tutkintavangin lyhytaikai- selle siirtämiselle toiseen tutkintavankilana toimivaan vankilaan tai poliisin ylläpitä- mään säilytystilaan. Asiaa selvitetään ja siihen palataan myöhemmin.

6. Kuulumiset yhteistyöryhmän työskentelystä, Katja Kirilov

Kirilov kertoi, että yhteistyöryhmä kokoontui huhtikuussa. Työskentely jatkuu aika- taulun mukaan.

7. Syyskauden työskentely

Säädösvalmistelutyöryhmän määräaika on vuoden loppuun asti. Kesän aikana kir- joitetaan perusteluja jo työstettyihin pykäliin. Syyskauden ensimmäinen kokous olisi syyskuun alkupuolella. Syksyllä työryhmän on tarkoitus kokousta noin kolmen vii- kon välein. Puheenjohtaja kartoittaa jäseniltä sopivia kokousaikoja lähiaikoina.